

Zadeva T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV proti Komisiji Evropskih skupnosti

„Javna naročila storitev – Javni razpis – Zavrnitev ponudbe enega ponudnika – Nepogodbena odgovornost – Zastaranje – Nedopustnost – Očitno neutemeljena tožba“

Sklep Sodišča prve stopnje (tretji senat) z dne 14. septembra 2005 II - 3291

Povzetek sklepa

- 1. Odškodninska tožba – Zastaralni rok – Začetek teka – Datum, ki ga je treba upoštevati (člen 288 ES, drugi odstavek, Statut Sodišča, člen 46)*
- 2. Nepogodbena odgovornost – Pogoji – Nezakonitost – Škoda – Vzročna zveza – Neizpolnitev enega od pogojev – Zavrnitev odškodninske tožbe v celoti (člen 288 ES, drugi odstavek)*

3. *Nepogodbena odgovornost – Škoda – Škoda, ki se povrne – Stroški, ki jih priglasijo stranke za namen sodnega postopka – Izključitev*
(člen 288 ES, drugi odstavek)
4. *Evropski varuh človekovih pravic – Alternativno pravno sredstvo pred sodiščem Skupnosti – Nezmožnost vzporedne uporabe dveh sredstev – Presoja možnosti pritožbe pri varuhu človekovih pravic, ki jo ima državljan*
(člen 195(1) ES; Statut evropskega varuha človekovih pravic, člen 2(6) in (7))

1. Iz člena 288, drugi odstavek, ES izhaja, da sta nastanek nepogodbene odgovornosti Skupnosti in izvajanje pravice do odškodnine za nastalo škodo odvisna od izpolnitve vseh pogojev, to so nezakonitost očitane ravnanja institucije, dejanska škoda in vzročna zveza med ravnanjem institucije in zatrjevano škodo. Tako petletni zastaralni rok za odškodninsko tožbo zoper Skupnost ne začne teči, dokler niso izpolnjeni vsi pogoji, ki se zahtevajo za obveznost povračila, in zlasti dokler škoda, ki jo je treba povrniti, ni konkretizirana.

je vedno prerekal, ker to merilo ni bilo v razpisu, okoliščina, da bi dejansko lahko izvedel za domnevno diskriminatorno uporabo spornega merila šele kasneje, ne more vplivati na to, da se datum, ko začne teči zastaralni rok za odškodninsko tožbo, premakne na ta dan. Naloga zastaranja je namreč uskladiti zaščito interesov oškodovane osebe in načelo pravne varnosti. Trajanje zastaralnega roka je bilo torej določeno tako, da se zlasti upošteva čas, ki ga potrebuje domnevno oškodovana stranka, da zbere ustrezne informacije z namenom morebitne tožbe in da preveri dejstva, na katera se je mogoče sklicevati v tožbi. Poznavanje dejstev ni eden od pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da začne teči zastaralni rok.

Ker se je v okviru razpisa za zbiranje ponudb za storitve v povezavi z Direktivo 80/778 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi, ponudnik seznanil z glavnim razlogom, zaradi katerega je Komisija zavrnila njegovo ponudbo, to je pomanjkanje izkušenj na področju načrtovanja opreme za čiščenje vode, kar

Ravno tako okoliščina, da se je ta ponudnik domnevno seznanil z dodatno

informacijo v podporo njegovi tožbi, potem ko je Komisija obrazložila zavrnitev njegove ponudbe, čeprav je že od začetka nasprotoval glavnemu razlogu zanjo, ki je hkrati dejanje, ki je razlog za škodo v smislu člena 46 Statuta, ne more vplivati na to, da bi kot začetek zastaralnega roka določili datum seznanitve s to informacijo. Ta ugotovitev je še toliko bolj nujna, ker na dan, ko naj bi ta isti ponudnik pridobil ponudbo enega od ponudnikov, ki je bil izbran v prvi fazi, in celo na dan, ko je menil, da ima sam dovolj informacij za vložitev odškodninske tožbe, to je, ko je varuh človekovih pravic sprejel odločbo s kritiko Komisije, petletni zastaralni rok še ni potekel.

na pozneje nastale pravice, to velja le v izjemnih okoliščinah, kjer je dokazano, da se je sporna škoda vsakodnevno obnavljala še po dejanju, ki jo je povzročilo. To ni podano, ko je zadevno škodo, če bi se izkazala za resnično, čeprav se je njen celotni obseg pokazal šele po zavrnitvi ponudbe tega ponudnika pri spornem naročilu, vseeno takoj povzročila omenjena zavrnitev.

(Glej točke 39, od 55 do 61 in 67.)

Iz tega sledi, da v nasprotju s situacijo, v kateri tožeča stranka ne more vložiti tožbe v razumnem roku, ker je prepozno izvedela za dejanje, ki je povzročilo škodo, v obravnavanem primeru ni mogoče prestaviti datuma, ko se izteče zastaralni rok, na poznejši datum, kot je datum običajnega izteka tega roka.

2. Za nastanek nepogodbene obveznosti Skupnosti morajo biti izpolnjeni vsi med seboj povezani pogoji, in sicer nezakonitost očitane ravnanja institucij Skupnosti, obstoj resnične in gotove škode ter neposredna vzročna zveza med ravnanjem zadevne institucije in zatrjevano škodo. Če eden od pogojev ni izpolnjen, je treba tožbo zavrniti v celoti, ne da bi bilo treba preučiti preostale pogoje za omenjeno odgovornost.

Poleg tega, čeprav zastaranje velja le za čas več kot pet let pred dejanjem prekinitve zastaranja, brez vpliva

Izgubo možnosti za pridobitev naslednjega javnega naročila pa je v vsakem

primeru mogoče šteti za resnično in gotovo škodo le ob predpostavki, da bi ob neobstoju domnevno nepravilnega ravnanja Komisije tožeča stranka nedvomno dobila prvo naročilo.

(Glej točki 75 in 77.)

3. V okviru škode zaradi stroškov, domnevno nastalih pri pridobivanju določenih dokazov, stroški, ki jih priglasijo stranke za namen sodnega postopka, sami po sebi niso škoda, ločena od stroškov postopka. Poleg tega se, čeprav je na splošno pred sodno fazo postopka opravljen velik del pravnih opravil, „postopek“ iz člena 91 Poslovnika Sodišča prve stopnje nanaša le na postopek pred Sodiščem prve stopnje brez predhodne faze. To izhaja predvsem iz člena 90 istega Poslovnika, v katerem je opisan „postopek pred Sodiščem prve stopnje“. Priznati take stroške kot škodo, ki jo je mogoče povrniti z odškodninsko tožbo, bi bilo zato v nasprotju z nepovračljivostjo stroškov, nastalih v predhodni fazi.

(Glej točko 79.)

4. Z institucijo varuha človekovih pravic je Pogodba državljanom Unije ponudila alternativno sredstvo za tožbo pred sodiščem Skupnosti, da bi branili svoje interese. Ta zunajsodna alternativna pot ustreza posebnim merilom in nima nujno istega cilja kot tožba. Poleg tega, kot je razvidno iz členov 195(1) ES ter 2 (6) in (7) Sklepa 94/262 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje funkcije varuha človekovih pravic, obeh sredstev ni mogoče uporabiti vzporedno. Čeprav namreč pritožbe, predložene varuhu človekovih pravic, ne vplivajo na rok, ki velja za predložitev zadeve sodišču Skupnosti, mora varuh človekovih pravic kljub temu prenehati obravnavo pritožbe in jo razglasiti za nedopustno, če je zadevni državljan pri sodišču Skupnosti hkrati vložil tožbo v zvezi z istimi dejstvi. Zato mora državljan presoditi, katero od obeh razpoložljivih sredstev bo lahko bolje služilo njegovim interesom.

(Glej točki 83 in 84.)